

Forskningsstrategi 2012-2016

Fastställt av fakultetsnämnden 2011-11-24. Dnr 69-2011-409.

Forskningsstrategi 2012-2016

Innehållsförteckning

1	Omvärldsförutsättningar.....	2
1.1	Förutsättningar för forskning och forskarutbildning vid Högskolan	2
2	Högskolans vision och profil.....	3
2.1	Forskningens nuvarande inriktning.....	3
2.2	Forskningens kvalitet och produktivitet	4
2.3	Samverkan inom forskning och utbildning på forskarnivå.....	5
2.4	Samverkan med näringsliv, samhälle och kommersialisering av resultat	5
2.5	Sammanfattande bedömning av Högskolan i Halmstads förutsättningar	6
3	Utgångspunkter och övergripande strategiska målsättningar för Högskolan under perioden 2012–2016	6
3.1	Strategiska mål och mått för Högskolans forskning under perioden	6
3.2	Strategiska satsningar under perioden.....	7

I Omvärldsförutsättningar

I.1 Förutsättningar för forskning och forskarutbildning vid Högskolan

För en ny högskola som Högskolan i Halmstad, som domineras av utbildning, är det viktigt att den forskning som bedrivs upplevs relevant för såväl studenter som näringslivet i Sverige och offentlig sektor, både regionalt och nationellt. Forskningen vid Högskolan är delvis bildningsmotiverad forskning men är till största delen tillämpad och behovsmotiverad forskning som i hög grad genomförs i samverkan med externa aktörer från svenskt näringsliv och offentlig sektor.

Genom de statliga anslag för forskning, som högskolorna fick under 1990-talet, och de nya stiftelsernas hjälp, där främst KK-stiftelsen bör nämnas, har de nyare lärosätena blivit attraktiva för lärare som även är duktiga forskare och önskar bedriva både forskning och utbildning. Under de senaste tio åren har Högskolan såväl framgångsrikt attraherat forskningskompetent personal som kompetensutvecklat den egna personalen. Antalet disputerade lärare vid Högskolan har därför fördubblats de senaste tio åren och antalet professorer och docenter har nästan tredubblats.

Forskarna vid Högskolan i Halmstad har varit relativt framgångsrika vad gäller att attrahera externa forskningsmedel. Idag är hälften av de forskningsmedel som Högskolan i Halmstad förfogar över erhållna från externa forskningsfinansiärer i konkurrens och efter kvalitetsbedömningar. Det är en andel som varit i stort sett konstant under de senaste tio åren och som placerar Högskolan i mitten bland svenska lärosäten; hälften av de svenska lärosätena har en högre andel externa medel och hälften har en lägre. Högskolan i Halmstads totala forskningsmedel har ökat med två tredjedelar under de senaste tio åren och är idag c:a 100 miljoner kronor per år. Högskolans forskningspotential, i form av antal forskningskompetent personal, ökar snabbare än forskningsintäkterna.

Högskolan i Halmstad har under senare år aktivt arbetat för att utveckla en tydlig profil som grund för prioriteringar genom att organisera verksamheten, inrikta utbildningsutbudet och organisera och stödja specifika forskningsinriktningar. I detta arbete har ingått att söka och erhålla examensrättigheter på såväl forskarnivå som avancerad nivå i strategiskt valda områden, områden med stark potential att attrahera såväl externa forskningsmedel som studenter. Högskolan har dessutom bedrivit ett arbete, som fortfarande pågår, med egeninitierade externa utvärderingar av forskningen som ett stöd för utveckling.

Under de senaste åren har fokus från såväl politiskt håll som från statliga forskningsfinansiärer varit att forskningsmedel i Sverige bör koncentreras ännu mer på lärosäten med den i forskarsamhället mest synliga och citerade forskningen. De nya högskolorna har en försvinnande liten forskningsvolym i relation till universiteten och som lärosäten är de mycket mindre synliga. Högskolan i Halmstad bedömer därför det troligt att tilldelningen av forskningsmedel, statliga anslag likväl som externa forskningsmedel från statliga forskningsfinansiärer, till mindre och nya högskolor totalt sett inte kommer att öka nämnvärt de närmaste åren. Högskolans vision är att bli ett lärosäte med en väsentligt större andel forskning i relation till utbildning än idag, för att främja kvalitet i såväl forskning som utbildning. Det betyder att Högskolan behöver mer externa forskningsmedel från andra källor.

Staten har under senare tid erbjudit lärosäten som saknat vetenskapsområde möjlighet att söka om rätt att examinera inom forskarutbildning inom väl definierade områden där Högskolan har god kompetens. Högskoleverket gav år 2010 Högskolan rätt att examinera på forskarnivå inom två områden, informationsteknologi och innovationsvetenskap. Dessa nya rättigheter, som Högskolan ser som mycket positiva, innebär ingen

resursförstärkning i form av statliga anslag. De kostnader som en egen forskarutbildning innebär måste bäras av Högskolans statliga anslag samt av externa medel.

Det är en väsentlig utmaning att bygga upp och bevara stark profilerad forskning vid ett nytt lärosäte som Högskolan i Halmstad. Forskningsprestationer är kopplade till forskningsresurser. Forskningsresurserna per disputerad personal vid Högskolan i Halmstad är ungefär hälften av vad t.ex. de nya universiteten har och långt mindre än hälften av vad de äldre universiteten har. Högskolan i Halmstad måste därför prioritera sina forskningsresurser väsentligt mer än vad t.ex. ett universitet behöver göra för att vara attraktivt även för excellenta forskare och lärare som lockas av att bedriva forskning, innovation och utbildning i samverkan med svensk industri och offentlig sektor. Som ett led i arbetet att vara en attraktiv arbetsplats fortsätter Högskolan i Halmstad dessutom att utveckla de icke-ekonomiska värden som kännetecknar Högskolan och som lockar duktiga forskare och lärare hit. Exempel på detta är Högskolans speciella karaktär av innovation, samverkan och välbefinnande.

2 Högskolans vision och profil

Högskolans vision är att Högskolan utvecklas till ett specialiserat lärosäte som med internationellt erkänd forskning, forskarutbildning och utbildning deltar aktivt i utvecklingen av människa och samhälle. Specialiseringen uppnås genom fortsatt utveckling av en tydlig profil som utgörs av samspelet mellan tre starka forsknings- och utbildningsområden: Organisation, region och samhälle, Produkter, processer och tjänster och Livskvalitet, välfärd och kultur. Forskningen, liksom utbildningens genomförande, ska präglas av den gemensamma inriktningen på innovation, samverkan och välbefinnande.

Genom profileringen uppnås betydelsefulla och för lärosätet karaktäristiska resultat, i såväl kritiska studier, kunskapsutveckling och bildning som i praktisk tillämpning och nyttiggörande.

2.1 Forskningens nuvarande inriktning

Högskolan har inom vart och ett av de tre styrkeområdena utsett en basforskningsmiljö som ska verka på hög internationell nivå, bedriva utbildning på forskarnivå och erbjuda internationella masterutbildningar på avancerad nivå.

- Inom Organisation, region och samhälle är basmiljön Centrum för innovations-, entreprenörskaps- och lärandeforskning (CIEL). CIEL bedriver forskning som berör nya, små och medelstora företags samt regioners utveckling. Fokus ligger på innovations- och produktutvecklingsarbete, på frågor om strategi, management, marknadsföring, finansiering och internationalisering av företag, om entreprenörskap och om styrning av företag, regioner och innovationssystem.
- Inom Livskvalitet, välfärd och kultur är basmiljön Centrum för forskning om välfärd, hälsa och idrott (CVHI). CVHI studerar människors hälsa och livsstil utifrån i första hand ämnena handikappvetenskap, omvårdnad och psykologi med inriktning mot idrott. Forskningen syftar till att öka medvetenheten om livsstilsfaktors betydelse för hälsan och välbefinnandet samt uppmärksamma utsatta gruppers hälso- och livssituation.
- Inom Produkter, processer och tjänster är basmiljön inbyggda och intelligenta system (EIS). EIS bedriver forskning inom inbyggda system, intelligenta system, tillämpad matematik och fysik samt informatik. I miljön ingår bland annat de KK-stiftelsefinansierade forskningsprofilerna CERES, Centrum för forskning om

inbyggda system, och CAISR, Centrum för tillämpade intelligenta system. Miljön utgör dessutom den del av Högskolans forskning som ingår i den nationella strategiska excellenssatsningen inom informations- och kommunikationsteknik.

Utöver de ovan nämnda basforskningsmiljöerna som utgör kärnan i styrkeområdenas forskning finns sex forskningsmiljöer som till varierande grad anknyter till och samverkar inom de olika styrkeområdena. Dessa är:

- Bio- och miljösystemforskning (BLESS) som bedriver forskning som syftar till att öka kunskapen om de biologiska och miljövetenskapliga systemen i naturen, de energitekniska systemen i samhället och de biomedicinska/biomekaniska systemen i människokroppen samt i gränssnitten mellan dessa.
- Centrum för studier av politik, kommunikation och medier (CPKM) har en samhällsvetenskaplig profil med forskning inom områdena politisk kommunikation, medier och journalistik. Fokus ligger på att studera dessa områden ur ett större samhällsanalytiskt och kritiskt perspektiv såsom studier av medieinstitutioner samt politiska institutioner och deras förändring. Forskningsmiljön bedriver också forskning rörande strategisk kommunikation och kriskommunikation.
- Forskning om utbildning och lärande inom lärarutbildningen (FULL) organiseras i anslutning till lärarutbildningen. Forskningen, som ligger nära lärarutbildningens innehåll inklusive ämnesdidaktisk forskning, utgörs av praxisnära forskning och behandlar relationer mellan utbildning/skola och omvärld, samhälle och samhällsutveckling.
- Kontext och kulturgränser (KK) bedriver forskning om kulturinbäddade identitetsmarkörer med särskilt fokus på identitetens relation till territorialitet, narration och livshistoria, kulturbruk och kulturmöten samt materiella förändringar.
- Maskinteknisk produktframtagning (MTEK) som är inriktad mot produkters funktionella ytor och på tidiga produktutvecklingsfaser, design och digitala produktmodeller.
- Samhällsförändring, lärande och sociala relationer (SLSR) bedriver forskning om genusrelationernas centrala betydelse för en ökad förståelse av förändrings- och läroprocesser i det samtida samhället, om globalisering, nya arbets- och livsmönster, ökad datoranvändning, den snabba utvecklingen av kommunikationsteknologi och den reflexiva problematiseringen av tillskrivna sociala karaktäristika.

Högskolan har under den senaste tioårsperioden ekonomiskt stöttat och utvecklat alla forskningsmiljöer till att idag bedriva forskning av god kvalitet. Den kommande tioårsperioden ska Högskolan få en tydligare profil genom att forskningen grupperas kring Högskolans tre styrkeområden, bl.a. genom att forskargrupper i forskningsmiljöerna identifierar hur de kan stödja varandra, möjligtvis integreras, och genom att den egna utbildningen på forskarnivå etableras inom de tre områdena. Det är alla forskningsmiljöers ansvar att finna former för hur forskningen i styrkeområdena utvecklas på bästa sätt. T.ex. arbetar forskningsmiljöerna BLESS och MTEK nära med CIEL och har kommit långt i sina strävanden att utveckla och integrera forskning inom Innovationsvetenskap.

2.2 Forskningens kvalitet och produktivitet

Under den senaste femårsperioden har Högskolan genomfört utvärderingar med externa bedömare av några av Högskolans forskningsmiljöer. Under samma period har Högskolan prövats för och erhållit såväl masterrättigheter inom tre områden som rättigheter att utbilda på forskarnivå inom två områden. Utvärderingarna och prövningarna har pekat på att forskningen vid Högskolan är på god nationell nivå och att det finns delar som är på mycket god internationell nivå, även excellent.

När det gäller produktiviteten är inte Högskolan som helhet stark. I relation till tillgängliga forskningsmedel publicerar forskarna vid Högskolan färre kvalitetsgranskade (genom s.k. peer-review-förfarande) artiklar än vad forskare vid många andra svenska lärosäten gör. Här ser Högskolan behov för förbättringar.

En åtgärd för att betona och öka produktionen av vetenskapliga artiklar är att Högskolans fakultetsnämnd numera använder ett system för fördelning av forskningsmedel till forskarna vid Högskolan där resultat, mätt genom mängd externa forskningsmedel och publikationer från forskningen, utgör en viktig del.

2.3 Samverkan inom forskning och utbildning på forskarnivå

Högskolan har etablerat samarbete med andra lärosäten inom främst forskning, forskarutbildning och mastersutbildning. Avtal finns idag med Högskolan i Jönköping (HJ), och med Internationella Handelshögskolan, Hälsohögskolan och Högskolan för Lärande och Kommunikation vid HJ, och med Örebro universitet. I flera fall är även andra högskolor parter i dessa avtal med Högskolan i Jönköping och Örebro universitet, främst Högskolan i Skövde men även Högskolan i Borås och Högskolan Väst. Högskolan i Halmstad ingår dessutom, tillsammans med Blekinge Tekniska Högskola, Lunds Universitet och Linköpings Universitet, i en av de svenska excellenssatsningarna på informations- och kommunikationsteknik. Förutom de samarbeten som täcks av avtal finns även ett stort antal nära samarbeten mellan forskargrupper vid Högskolan och forskare vid andra lärosäten. Detta gäller såväl närliggande lärosäten som Chalmers, Göteborgs Universitet och Lunds Universitet som universitet utomlands.

Genom formella avtal öppnas möjlighet för Högskolans forskare att handleda doktorander och att i samverkan skapa större underlag för att bedriva mastersutbildningar och att ta fram ansökningar om större externa forskningsprojekt. En övergripande målsättning med allianserna är att skapa samverkansvinster och öka den gemensamma konkurrenskraften.

2.4 Samverkan med näringsliv, samhälle och kommersialisering av resultat

Högskolans system för innovation, kommersialisering och samverkan med näringsliv och samhälle är integrerade och omfattar såväl forskning som utbildning. Merparten av all forskning och utbildning sker i samverkan med näringsliv, samhälle och föreningsliv. Samtliga akademiska enheter vid Högskolan bedriver omfattande omvärldssamverkan.

Högskolan har en särskild enhet som svarar för den omvärldssamverkan som sker utöver den som normalt hanteras av de akademiska enheterna. Enheten ska också verka för att stimulera och stödja de akademiska enheternas omvärldssamverkan och de akademiska enheternas arbete med att söka och erhålla externa forskningsmedel.

Högskolan har tillsammans med Halmstad kommun vidareutvecklat innovationssystemet vilket inkluderar inspiratörer, utbildningar, förinkubator, inkubator, science park, rådgivning, holdingbolag och industrikusterbygge. Högskolan har medverkat till att formera s.k. industrikuster: inom Hälsoveteknik och inom området inbyggda och intelligenta system. Dessa skall vidareutvecklas.

De regionala förutsättningarna att tillsammans med andra aktörer bedriva framgångsrik forskning är goda. Halmstad ingår i en populär tillväxtregion där det inom den nu befintliga Region Hallands verksamhet finns verksamhet som svarar mot Högskolans profil. Högskolan är väl placerat mellan två av Sveriges starkaste tillväxtregioner. Möjligheterna att bedriva forskning tillsammans med regionala, strategiska aktörer bör kunna utvecklas under de närmaste åren.

2.5 Sammanfattande bedömning av Högskolan i Halmstads förutsättningar

Högskolan är en ny högskola som är dominerad av utbildning. Högskolan har relativt små statliga forskningsanslag. De externa forskningsmedlen är ungefär lika stora som Högskolan får i statliga anslag, totalt ca 100 MKr. Det finns utrymme och goda förutsättningar för att lyfta forskningen vid Högskolan såväl kvalitets- som kvantitetsmässigt. En ökning av de externa forskningsmedlen är nödvändig för att uppnå de starka forsknings-, innovations- och utbildningsmiljöer som Högskolan behöver.

Högskolan bedriver en framgångsrik forskning, där en del områden håller en nationellt, och delvis internationellt, hög kvalitetsnivå. Detta har konstaterats bl.a. genom utvärderingar med externa bedömare och genom den framgång som Högskolan haft med att erhålla rättigheter att utbilda på forskarnivå. Högskolan är del i en nationell strategisk excellenssatsning inom informations- och kommunikationsteknik. Högskolan har också varit framgångsrik med att attrahera skickliga forskare från internationella universitet inom de områden där Högskolan har stark forskning.

Den vetenskapliga produktiviteten i form av vetenskapliga kvalitetsgranskade artiklar är lägre än vid många andra svenska lärosäten.

3 Utgångspunkter och övergripande strategiska målsättningar för Högskolan under perioden 2012–2016

Högskolans avser att vara ett specialiserat lärosäte med forskarutbildning inom sina profilmråden. Detta är en central utgångspunkt för Högskolans arbete med att profilera sin forskning och utbildning. Högskolan avser att fortsätta det pågående profileringsarbetet genom att utgå från följande övergripande strategiska utgångspunkter och målsättningar.

- Högskolan ska säkra en hög kvalitet på forskningen och forskarutbildningen, hög produktivitet i forskningen och hög kvalitet i rekrytering inom Högskolans forsknings- och utbildningsområden. Vid kompetensutveckling av befintlig personal ska hänsyn tas till utveckling av såväl utbildning som forskning.
- Högskolan ska verka för att stärka forskningen. Högskolan ska verka för att stärka utbildningen på forskarnivå i basmiljöerna, för att alla basmiljöer ska utvecklas till att verka på en kvalitativt hög internationell nivå. För basmiljöerna innebär det målsättningar på bl.a. högre produktivitet, ökad synlighet, mer externa medel och en större doktorandvolym.
- Högskolan ska verka för strategiska lärosätessallianser.
- Högskolan ska arbeta för att ytterligare utveckla samverkanstemat genom att fortsätta att bedriva tillämpad, praktisknära forskning, utveckla innovationssystemet och stärka Högskolans samverkan med andra lärosäten.

3.1 Strategiska mål och mått för Högskolans forskning under perioden

De strategiska målen ska vara mätbara och det ska vara möjligt att följa utvecklingen av måluppfyllelsen över tid. Ett begränsat antal mål ska finnas. De mål som ställs upp ska senast vara uppnådda vid periodens slut. Utöver de resultat som ska rapporteras i Högskolans årsredovisning och budgetunderlag gäller följande mål:

- 1) Högskolan ska bedriva kvalitets- och produktivitetmässigt konkurrenskraftig och framstående forskning inom sina tre styrkeområden. Konkurrenskraftig forskning bedöms bäst genom att Högskolans forskning jämförs med andra aktörers forskning och genom utvärderingar med externa bedömare. Följande mål skall därför gälla:

- a) Inom varje basforskningsmiljö ska det finnas minst en forskargrupp som kan agera på mycket god internationell nivå.
- b) Inom övriga forskningsmiljöer ska det finnas en forskargrupp som är i nivå med de nationellt ledande.
- c) Varje forskningsmiljö ska öka sin produktivitet (antal kvalitetsgranskade publikationer i relation till forskningsmedel) jämfört med 2010.

Uppföljning sker genom utvärderingar av forskningen med externa sakkunniga, mätning av publicering och jämförelse med relevant jämförelsegrupp/-område/-aktör.

- 2) Högskolan har relativt små statliga anslag för forskning. En förutsättning för att Högskolan ska kunna öka sin styrka i forskningen är att det finns externa forskningsmedel.
 - a) Den externa finansieringsgraden av forskningen ska öka med minst 10 procent vid Högskolan, jämfört med 2010 (då den var 50 procent).
 - b) Var och en av forskningsmiljöerna ska öka sin andel externa forskningsmedel med minst 10 procent, jämfört med 2010 års nivå.

Högskolan ska stödja forskningsmiljöerna i detta arbete. Uppföljning sker genom mätning av andelen externa medel i relation till det statliga anslaget för forskning som Högskolan erhåller.

- 3) Högskolan ska vara en attraktiv arbetsplats för doktorander, forskare och lärare med intressen inom Högskolans styrkeområden.
 - a) Högskolan ska arbeta för att det vid varje rekrytering finns flera välmeriterade sökande och att tjänster med forskning och undervisning utlyses externt och internationellt.

Uppföljning sker genom att sammanställa antalet behöriga sökande till utlysta tjänster och deras nationalitet.

3.2 Strategiska satsningar under perioden

Högskolan ska väsentligt utveckla de tre basmiljöernas förmåga att driva forskningsprojekt av hög kvalitet i samverkan med svensk industri och offentlig sektor. Detta ska göras bl.a. genom att kvalificera Högskolan till en s.k. ”KK-miljö” med finansiering från KK-stiftelsen och genom ett nära samarbete med Regionen.

Högskolan ska utveckla stödet till forskarna att utforma konkurrenskraftiga ansökningar om forskningsmedel. I detta ingår bl.a. verktyg för att hålla forskarna informerade om utlysningar, stöd med förhandsgranskning av ansökningar samt dialoger med forskningsmiljöerna för en efteranalys av icke beviljade ansökningar.

Högskolan ska söka rätt att examinera på forskarnivå inom ett tredje område, kopplat till den tredje basmiljön CVHI, så att alla tre forsknings- och utbildningsområden har en miljö som bedriver forskarutbildning i Högskolans egen regi.

Högskolan ska bygga upp utbildningen på forskarnivå inom de områden där högskolan har rätt att examinera på forskarnivå. I det ingår t.ex. delfinansiering av doktorandtjänster och stöd till centrala rekryteringar. En viktig del är att aktivera Högskolans samlade resurser och arbeta för att forskargrupper som idag inte ingår i basmiljöerna stödjer Högskolans utbildning på forskarnivå, t.ex. genom strategiska allianser med andra lärosäten.

Högskolan ska genomföra externa kvalitetsutvärderingar av forskningen i de forskningsmiljöer som inte utvärderats under den senaste fyraårsperioden. Dessa utvärderingar ska, tillsammans med tidigare genomföra utvärderingar, utgöra

grund för vidare utveckling av forskningen vid Högskolan. Utvärdering av forskningen i basmiljöerna har högst prioritet.